

Bulletin maart 2024

Frans Hals: Synoniem van de rake, losse toets en de gulle lach

Lezing door Krzysztof Dobrowolski-Onclin, 12 maart 2024

Eigenlijk behoeft Frans Hals weinig introductie. Hij liet een groot oeuvre na, zijn werk is in vooraanstaande Nederlandse collecties te vinden en hij stond op het biljet van tien gulden. De meeste mensen denken bij de naam Frans Hals bovendien al snel aan zijn stijl: losse streken met het penseel en rozige, lachende gezichten.

Frans Hals werd in 1582 geboren in Antwerpen, maar na de val van de stad voor de koningsgezinde troepen, kwam het gezin in Haarlem. Daar werd Frans Hals in 1610 lid van het gilde en specialiseerde zich in portretten. Voor Haarlemse schutterijen maakte hij meerdere groepsportretten, maar hij schilderde ook regenten, echtelieden en anonieme mensen (zgn. tronies).

Frans Hals, 'De vrolijke drinker', ca.1628

Toen hij in 1666 overleed, was hij een bekende man.

Hij had met zijn stijl meerdere collega's beïnvloed en zelfs postuum zou zijn roem een lang leven beschoren zijn. De losse schilderijstijl en de soms ongedwongen composities vielen namelijk in de smaak bij de negentiende-eeuwse impressionisten.

Het Rijksmuseum toont tot 9 juni zo'n 50 werken van Frans Hals, waarvan het grootste deel bruiklenen uit andere collecties zijn. In deze lezing leidt Krzysztof Dobrowolski-Onclin het leven en het oeuvre van Frans Hals bij u in en haalt ook schilderijen aan die niet op de tentoonstelling hangen. Bovendien laat hij werk zien van Frans Hals' collega's, zoals Adriaen Brouwer, Judith Leyster en Johannes Verspronck.

Lees verder op pagina 2.

Aanvang lezing 20.00 uur, zaal open vanaf 19.30 uur, aanmelden niet nodig

Locatie: Scheppingskerk, Van Poelgeestlaan 2, 2352 TD Leiderdorp. Niet-leden betalen 8 euro p.p.

Krzysztof Dobrowolski-Onclin is cum laude afgestudeerd in de kunstgeschiedenis en Franse letterkunde en heeft aan de universiteiten van Amsterdam, Parijs en Krakau gestudeerd. Sinds 2006 geeft hij cursussen en lezingen over kunstgeschiedenis zonder zich tot een specialisme of een onderwerp te beperken. Hij is vrijwilliger bij het COC Amsterdam en werd in 2019 benoemd tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau.

2. Van het bestuur

Amateur Kunstenaars Expositie-2024

Update Expositie:

Ruim 80 amateurkunstenaars gaan meedoen aan de grote expositie op 6 en 7 april a.s. in het gemeentehuis van Leiderdorp.

Op dit moment komen van hen de precieze gegevens binnen over hun werk, zodat wij kunnen berekenen waar alle werken geplaatst en gehangen kunnen worden. Zet alvast deze data in uw agenda en kom kijken. En luisteren, want er is geregeld ook muzikale omlijsting.

archieffoto: Amateur Kunstenaars Expositie-2022

3. Komende lezingen en activiteiten

12 maart 2024	‘Frans Hals, synoniem van de rake, losse toets en de gulle lach’, door Krzysztof Dobrowolski-Onclin
6 en 7 april 2024	Amateur Kunstenaars Expositie in Atrium Gemeentehuis Leiderdorp
9 april 2024	‘Bourgondische hertogen, pracht en praal’, door Martijn Pieters
14 mei 2024	Lezing over Anton de Kom, door Garrelt Verhoeven, initiatiefnemer tentoonstelling ‘Strijden ga ik’ in de Lakenhal én Paul Day, lid Surinaamse Studentenunie over zijn toenmalige rol t.b.v de bekendheid Anton de Kom
11 juni 2024	‘Wandtapijten, reis door de eeuwen heen’, door Sophie Tutelaers

4. Terugblik lezing 13 februari door Max Put: ‘Japan op de gevoelige plaat’

Toen een Amerikaanse oorlogsvloot met een fotograaf in 1854 aankwam bij Japan om te onderhandelen over het openen van de grenzen en dat vast te leggen, bleek dat er al kennis was over fotografie. De fotograaf, Eliphalet M. Brown, was stomverbaasd toen hij werd benaderd door een Samoerai, die hem vroeg of hij jodium of bromium gebruikte. In 1848 was het al gelukt om camera’s te importeren en dat kan alleen zijn gebeurd via de Nederlanders die als enige buitenlanders handelden vanuit Deshima.

Vanaf 1854 kwamen westerse fotografen naar Japan, vanwege de grote belangstelling voor foto's uit het tot dan toe gesloten land met zijn bijzondere cultuur en gebruiken.

De belangrijkste fotograaf was de Brits-Italiaanse Felice Beato. Zijn Oostenrijkse leerling Baron Raimund von Stillfried heeft zijn foto's overgenomen en is hem opgevolgd. De Japanse Kusakabe Kinbei kwam in 1859 naar Yokohama, waar de fotografie hoogtij vierde, en werd assistent van Beato en later van Von Stillfried.

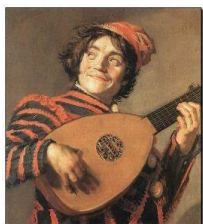
Het kenmerk van de Japanse fotografie was dat de foto's veel mooier en verfijnder werden ingekleurd door Japanse dan door Westerse schilders. De miljonair Kajima Seibei (rijk geworden in de handel van sake) opende een grote studio in Tokyo en maakte heel bijzondere foto's, met name van zijn muze, de geisha die later zijn vrouw werd. Foto's werden vaak aangeboden in prachtige albums met gelakte omslag. Ook werden ze vaak bedrukt aan voor- en achterkant.

Onderwerpen voor foto's waren de Tokaido, de bekende weg langs de oostkust naar Tokyo (het voormalige Edo) en de keizerlijke stad Kyoto. Ook foto's van dorpjes en van verdwijnende typisch Japanse huizen waren populair. De foto's van de toen al niet meer bestaande Samurai-elite (door terugkeer van de keizer) werden in scène gezet. Ook bijzondere Shinto heiligdommen en Boeddhistische tempels werden op beeld vastgelegd, zoals de Torii, de toegangspoorten naar Shinto-schrijnen, waar de vogels op kunnen rusten die de ziel van de overledenen meenemen.

5. Voor u gezien en aanraders

Rijksmuseum Amsterdam, tentoonstelling Frans Hals, t/m 9 juni 2024

Op 12 maart geeft Krzysztof Dobrowolski-Onclin zijn lezing over Frans Hals, en voegt daar ook enkele tijdgenoten van deze grote schilder aan toe. Voor of na de lezing de tentoonstelling bezoeken en de werken ook met eigen ogen zien hoort er dan vast bij. Houd rekening met grote aantallen bezoekers en dus ver van tevoren een tijdslot boeken.

Lakenhal Leiden: Rembrandts vier zintuigen, zijn eerste schilderijen
nu voor het eerst zijn deze vier schilderijen tezamen te zien.

Ook in de Lakenhal: Tentoonstelling 'Strijden ga ik, Anton de Kom en de Surinaamse Studenten Unie'

Op 14 mei a.s. zal over dit onderwerp een lezing gehouden worden bij de Kunstkring. Vooraf alvast kennismaken met bijvoorbeeld Paul Day, die een belangrijke rol vervulde in de Surinaamse Studenten Unie, is dan een idee. Op de diverse tv-schermen licht hij de rol toe die deze Unie speelde t.a.v. de werken van Anton de Kom en diens ideeën.